

Nr. 84.
22.
nóvbr.

Lög

um

vatnsveitu fyrir Reykjavík.

Vjer Frederik hinn Áttundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Bæjarstjórn Reykjavíkur veitist einkaleyfi til þess, að leggja vatnsveitu í þípum neðanjarðar til Reykjavíkur og um kaupstaðinn. Landeigendur á því svæði, þar sem bæjarstjórnin ákveður að vatnsveitan skuli vera, skulu skyldir til að láta í tje nægilegt vatn úr uppsprettum, ám og brunnum í landareign þeirra, þó svo, að þeir sjeu eigi með því sviptir nægilegu vatni til heimilisþarfa fyrir þá sjálfa. Svo skal þeim og skylt að láta af hendi lóð og landsafnot til hverskyns mannvirkja, sem með þarf, til þess að safna vatninu og veita því, þar með talið grjóttak, malartekja og rista, og að þola þær eignarkvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarjetti, sem vatnsveitan kann að hafa í för með sjer, allt gegn því, að fullt endurgjald komi fyrir. Bætur fyrir jarðrask í óræktuðu landi skulu því að eins greiddar, að álitid verði, að landeigandi bíði skaða við það.

Verði ekki samkomulag milli bæjarstjórnar annarsvegar og landeiganda eða lóðareiganda hinsvegar um endurgjaldið eða framkvæmd einhvers atriðis, þess er að framan greinir, skal eignarnám fram fara. Utan lögsagnarumdæmis Reykjavíkur skal það framkvæmt af þriggja manna nefnd, er sker úr því, hvað taka skuli, og ákveður endurgjaldið. Í nefndina nefnir bæjarstjórnin einn mann, landeigandi annan og stjórnarráðið hinn þriðja. Tilnefni landeigandi engan, skal dómkveðja mann við varnarþing hans. Innan lögsagnarumdæmis Reykjavíkur skal eignarnámið framkvæmt af tveim dómkvöddum, óvilhöllum mönnum, sem ekki eiga sæti í bæjarstjórn. Bæjarsjóður Reykjavíkur greiðir allan matskostnað.

2. gr.

Þá er bæjarstjórnin hefur komið á vatnsveitu til bæjarins og um bæinn, skal hún hafa einkarjett til að selja neyðuvatn í lögsagnarumdæminu.

3. gr.

Til þess að standa straum af kostnaði við vatnsveituna skal bæjarstjórninni heimilt að heimta vatnsskatt af öllum húseignum í lögsagnarumdæminu (sbr. 4. gr.).
Nr. 84. Lög 22. nóvember um vatnsveitu fyrir Reykjavík.

Autoriseret Oversættelse i Henhold til Lov 18. September 1891.

LOV

om

Købstaden Reykjaviks Vandforsyning.

Nr. 84.

22.

Novbr.

Vi Frederik den Ottende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Altinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Reykjaviks Byraad gives Eneret til ved underjordiske Rør at anlægge Vandledning saavel til Reykjavik som i selve Byen. Grundejere paa de Steder, hvor efter Byraadets Bestemmelse Vandledningen skal føres, ere pligtige til at afstaa tilstrækkeligt Vand af de paa deres Grund værende Kildevæld, Aaer og Brønde, dog saaledes at de ikke derved kommer til at mangle tilstrækkeligt Vand til eget Hjemmebrug. Desuden er de pligtige til at afstaa Grund samt Afbenyttelse af samme til alle Foretagender, der behøves til Indsamling af Vand og dets videre Ledning, derunder Borttagelse af Sten og Grus og Skæring af Græstørv, samt at finde sig i alle de af Vandledningen følgende Indskrænkninger af Ejendomsretten, Ulemper og Begrænsninger i Brugsretten, alt imod fuld Erstatning. Erstatning for Grundforandringer paa uopdyrket Jord betaales dog kun, naar det maa antages, at Ejeren lider Skade derved.

Kan Byraadet ikke enes med Jord- eller Grundejeren om Erstatningsbeløbet eller om Iværksættelsen af nogen af de foranførte Foranstaltninger, skal Ekspropriation finde Sted. Udenfor Reykjaviks Jurisdiktion skal denne foretages af en af tre Medlemmer bestaaende Kommission, der afgør, hvad der skal eksproprieres, samt bestemmer Erstatningen derfor. Af Kommissionen udnævnes et Medlem af Byraadet, et af Grundejeren samt det tredje af Ministeriet. Hvis Grundejeren ikke udnævner nogen, skal en Mand udmeldes af Retten ved hans Værneting. Inden Reykjaviks Jurisdiktion skal Ekspropriationen foretages af to retslig udmeldte upartiske Mænd, der ikke maa have Sæde i Byraadet. Reykjaviks Bykasse betaler alle Vurderingsomkostninger.

§ 2.

Naar Byraadet har anlagt Vandledninger til Byen og i denne, skal den have Eneret til Salg af Drikkevand i Jurisdiktionen.

§ 3.

Til Dækning af Omkostningerne ved Vandledningen har Byraadet Hjemmel til at opkræve Vandskat af alle Husejendomme i Jurisdiktionen (jfr. § 4). Skattens Nr. 84. Lov af 22. November om Købstaden Reykjaviks Vandforsyning.

Nr. 84. Upphæð skattgjaldsins alls ákveður bæjarstjórnin, en hún má eigi fara fram úr 5 %^{22.} (fimm af þúsundi) af brunabótavirðingu húseigna, er skatti þessum eiga að svara. Skatturinn skal lagður á hinar einstöku húseignir eptir gjaldskrá, með flokkun eptir hæð virðingarverðs og tölu íbúða í húsunum, og má eigi nema meiru en 6 ‰ af brunabótavirðingu á neinni húseign. Húseigandi greiðir gjaldið.

Sjerstakt aukagjald má leggja á verksmíðjur, baðhús, iðnaðarfyrirtæki og önnur fyrirtæki, er vatn nota til annars, en venjulegra heimilisparfa, svo og á þá, er hafa vatns-hana utanhúss. Öll skip, jafnt innlend sem útlend, er taka vatn úr vatnsveitu kaupstaðarins, skulu greiða gjald fyrir vatnstökuna. Þessi gjöld skulu og ákveðin í gjaldskránni. Bæjarstjórn semur hana, en stjórnarráðið staðfestir og veitir staðfestingin gjöldunum lögtaksrjett sem öðrum bæjargjöldum.

4. gr.

Bæjarstjórnin leggur vatnsæðar svo, að hver húseigandi nái til þeirra í götu eða vegi eða á opnu svæði, er liggur að lóð hans, og verður enginn krafinn um vatnsskatt, fyr en svo er. Frá vatnsæðum þeim, er bæjarstjórnin leggur í götur og vegi og opin svæði, leggur hver húseigandi vatnsæðar inn í hús sitt á eigin kostnað. Þó má bæjarstjórnin gjöra samning við húseigendur um innlagning á vatnsæðum í hús þeirra með öðru, er þar að lýtur, gegn því, að kostnaðurinn endurgjaldist bænum á 10 árum með jöfnum afborgunum auk vaxta, og skal hann tryggður með veðrjetti í húseigninni, er hafi forgangsrjett fyrir öllum veðskuldum eptir samningi.

5. gr.

Bæjarstjórnin hefur rjett til að löggilda menn, er hún telur hæfa, og svo marga, er henni þykir þurfa, til þess að leggja vatnsæðar þær, er einstakir menn eiga að kosta, og setja þær í samband við vatnsæðar bæjarins, og sjeu þeir skyldir, að hlíta vinnukaup-taxta, sem bæjarstjórnin kann að setja, og að öðru leyti fara eptir reglum þeim, er bæjarstjórnin fyrir skipar.

Engir aðrir en þeir, er þannig hafa fengið löggildingun, mega leggja vatnsæðar frá bæjarvatnsveitunni inn í hús í bænum.

6. gr.

Bæjarstjórninni skal heimilt, að loka vatnsæðum bæjarins fyrir þeim, er vanrækja að gjöra við leka á pípum eða hönum, eða eyða vatni að óþörfu, eða fara óhreinglega með það.

7. gr.

Hver, sem af ásettu ráði skemmir vatnsæðar bæjarins eða önnur mannvirki, sem heyra til vatnsveitunni, skal, auk þess að greiða skaðabætur að fullu, sæta fangelsisrefsingu eða sektum, ef verkið er ekki þannig vaxið, að þyngri refsing liggji við, eptir hinum almennu hegningarlögum. Sjeu skemmdirnar gáleysisverk, skal hlutaðeigandi sæta sektum, og að auk bæta skaðann að fullu.

Nr. 84. Lög 22. nóvember um vatnsveitu fyrir Reykjavík.

samlede Beløb bestemmes af Byraadet, dog maa det ikke overstige 5 ‰ (fem p. m.) af de til Udredelsen af denne Skat pligtige Husejendommers Vurderingssummer til Brandassurance. Skatten skal paalignes de enkelte Husejendomme efter et Takstregulativ, med Satser efter Husenes Vurderingssum og Lejlighedernes Antal; Skatten maa ikke for noget Hus overstige 6 ‰ af dets Brandassurancevurderingssum. Skatten betales af Husejeren.

Særlig Tillægsskat kan paalignes Fabrikker, Badeanstalter, industrielle Foretagender og andre Foretagender, der benytte Vand til andet end almindelig Hjemmebrug, samt dem, som have Vandhaner uden for Huset. Alle Skibe saavel indenlandske som udenlandske, der forsyne sig med Vand af Købstadens Vandledning, skulle erlægge Betaling for Vandforsyningen. Denne Betaling skal ogsaa bestemmes i Takstregulativet, der affattes af Byraadet og stadfæstes af Ministeriet. Stadfæstelsen giver Hjemmel til Udpantning af Skatterne og Afgifterne ligesom af andre Byskatter.

§ 4.

Byraadet anlægger Vandrørene saaledes, at enhver Husejer kan faa Forbindelse med dem i Gade, Vej eller aaben Plads, der støder til hans Grund, hvorhos ingen kan kræves for Vandskat før end dette er sket. Fra de af Byraadet i Gader, Veje og aabne Pladser anlagte Vandrør maa enhver Husejer paa sin Bekostning lægge Vandrør ind i sit Hus, Dog kan Byraadet træffe Overenskomst med Husejerne om Indlæggelse af Vandrør med andet dertil hørende, imod at Omkostningerne refunderes Byen i Løbet af 10 Aar med lige Afbetalinger foruden Renter, og imod at Omkostningerne sikres ved Panteret i Husejendommen, der gaar foran alt viljesbestemt Pant.

§ 5.

Byraadet kan autorisere dertil kvalificerede Mænd i saa stort et Antal, som det anser for nødvendigt, til at forestaa de Ledningsanlæg, som Private skal bekoste, samt til at sætte dem i Forbindelse med Byens Vandrør. Disse Mænd skal være pligtige til at overholde den Arbejds-Takst, som Byraadet maatte fastsætte, samt i øvrigt rette sig efter de dem af Byraadet givne Forskrifter.

Ingen andre end de saaledes autoriserede Mænd maa lægge Vandrør fra Byens Vandledning ind i Byens Huse.

§ 6.

Byraadet kan aflukke Byens Vandledning for dem, som undlade at reparere Utætheder paa Rør eller Haner eller findes skyldige i unødvendigt Vandspild eller i Forurening.

§ 7.

Enhver, som forsætlig beskadiger Byens Vandledninger eller andre til Vandledningen hørende Indretninger, skal foruden at betale fuld Erstatning straffes med Fængsel eller Bøder, hvis Handlingen ikke er af den Beskaffenhed, at den medfører højere Straf efter den almindelige Straffelov. Er Beskadigelsen foraarsaget ved Ugatsomhed, anses Vedkommende med Bøder, foruden at han skal betale fuld Erstatning.

Nr. 84.
22.
nóvbr.

8. gr.

Bæjarstjórnin getur sett reglugjörð um notkun vatnsins, meðferð á vatnsæðum og önnur atriði, sem nauðsynleg kunna að þykja. Í reglugjörðinni má ákveða sektir fyrir brot á henni. Stjórnarráðið staðfestir reglugjörðina.

9. gr.

Með mál, er rísa út af brotum gegn lögum þessum eða reglugjörðum þeim, er samkvæmt þeim verða settar, skal fara sem almenn lögreglumál.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 22. nóvember 1907.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Frederik R.

(L. S.)

H. Hafstein.

§ 8.

Nr. 84.
22.
Novbr.

Byraadet kan udfærdige et Reglement om Vandets Benyttelse, Behandling af Vandrør samt andet, som maatte anses for nødvendigt. I Reglementet kan der fastsættes Bøder for Overtrædelser af samme. Ministeriet stadfæster Reglementet.

§ 9.

Sager i Anledning af Overtrædelser af denne Lov eller de i Henhold til den vedtagne Reglementer behandles som offentlige Politisager.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 22. November 1907.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

(L. S.)

H. Hafstein.

Islands Ministerium, den 22. November 1907.

H. Hafstein.

Ólafur Halldórsson.